

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za eno leto . . . 12.— „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložne naročnine se uprava ne ozira.

Pesamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

V nedeljo dne 1. marca imela je ženska podružnica svoj 9. redni občni zbor v prostorih „Slovanske Čitalnice“.

Ob 3. uri zbralo se je izredno mnogo lepih gospa in gospodičin, da slišijo, kako je deloval v minoletem letu podružnični odbor.

Predsedovala je prvomestnica g. Franja Pertotova. Pozdravila je prav srčno navzoče dame, predstavila jim vladnega komisarja, a zatem prosila g. dično tajnico, da prečita poročilo o delovanju minolega leta.

Poročilo tajništva o delovanju leta 1895. se je glasilo:

Slavni občni zbor, čestite družabnice!

Odstopajoči odbor stoji zopet pred Vami, velečenjene družabnice, da Vam poroča o svojem delovanju v minolem letu, ki ni bilo milo nam Slovencem v marsikakem oziru. Prebili smo v sveji prošlosti marsikaj, prebijamo še in z božjo pomočjo prebijemo še hude udarce, ki bi utegnili priti na nas.

Pa vrnimo se k poročilu! Odbor, katerega ste si lani izvolile, konstituiral se je tako: G. Pertotova, predsednica; g. a. Macakova, njena namestnica, g. čna Nadlišekova, tajnica, njena namestnica, g. čna Delkinova, blagajnica, g. čna Mančkočeva, a g. a. Ponikvarjeva namestnica.

Odbor se je zbral mnogokrat v sejah, ko je bilo treba rešiti kako važnejšo stvar in v mnogih sejah pomagal je g. prof. Mandić se svojim svetom, na čemer lepa mu hvala!

Omeniti mi je naše gospe prvomestnice. Bila nam je predsednica le eno leto, ali ona je bila tako marljiva in pridebila si je kakor prvomestnica toliko zaslug, da se ji moramo tu-le prav srčno zahvaliti. Pridobila je mnogo novih družabnic in donesla toliko ustanovnine, da ji mora biti hvaležna vsa podružnica. Obžalovati moramo (čula sem izza kulis, da bi bila ta g. a. predsednica voljena zopet in zopet ter vedno) obžalovati moramo toraj, da se je g. a. za trdno odpovedala predsedništvu iz

raznih obiteljskih vzrokov, ter ji nikakor ni več možno biti na čelu naše podružnice.

Za to, kar je storila, presrečna ji hvala!

O prazniku sv. Cirila in Metoda imela je šolska mladež slovenske šent-jakobske šole sv. mašo, kjer je bil zastopan vaš odbor, a po maši pogostil je isti otroke iz otroškega vrta in iz razredov (okolo 400 otrok) se sladčicami in malinovcem, nabranim med rodoljubnimi in radodarnimi slovenskimi trgovci, katerim izrekamo tu-le srčno zahvalo in se ob enem priporočamo še za v prihodnje. Hvalo lepo tudi g. Metlikovičevi, ki je nabirala te stvari prav pridno, kakor tudi za Ciril-Metodijski dar in ob Božičnici.

O Ciril-Metodovem prazniku se je nabiral Ciril-Metodijski dar, ki je prišel stalno v navado med nami; vsaka odbornica je dobila zato posebno polo, na katero so se upisovali darovatelji. Nabrala se je ob tej priliki precejšnja svota denarja.

Strašni potres, ki je prizadel po vseh naših pokrajinah mnogo skrbi, a največ središču našemu — Ljubljani, zakrivil je med drugim tudi, da naša podružnica ni mogla delovati tako z uspehom, kakor bi bile rade in smo doslej. Izostati je moral baš radi tega običajni vsakoletni veliki koncert, ki ga prireja navadno v kakem gledališču naša ženska podružnica v zvezi se slavno možko; a kakor je poročal gosp. tajnik moške podružnice v svojem poročilu, napravil se je koncert v telovadnici „Tržaškega Sokola“, kjer so bili doneski prav povoljni, ako pomislimo na vse zapreke, ki bi bile lahko ustavile občinstvo doma, ako bi ne bilo tako vneto za našo šolsko družbo.

Kakor že veste izvestno, če drugači ne, iz poročila g. tajnika moške podružnice, ni bilo za letos otroškega vrta pri sv. Jakobu in zato je tudi odpadla Božičnica. Nabiral je pa vaš odbor v to svrhu prav pridno in slavno občinstvo slovensko ni bilo tudi letos manj radodarno nego običajno; navadilo se je temu in sedaj že vsak rad žrtvuje, kar more, za uboge naše otroke. Presrečna hvala vsem, a posebe še onim, ki so pomagali nabirati.

ki so povečavale njegovo ime. Katro so izpraševali, da-li se res misli možiti in kaj da misli početi s tem starcem. Ona pa se jim je le smejala, odgovarjala pa nič.

Lojze je obiskoval Katro pogostoma, vse se mu je zdelo tako lepo v njeni bližini. Ona ga je izpraševala z navideznim zanimanjem, kako in kaj je s privoljenjem? In on jej je razkladal, kakor je vedel in znal, do kedar utegne dobiti dovoljenje za ženitev. Norčevala se je iz njega kolikor se je hotela, česar pa on ni zapazil v goreči zaljubljenosti svoji.

Sčasoma ga je bila sita tudi Katra. Nekega večera prinesel jej je pisano privoljenje. Bil je ves iz sebe. Kar objel bi jo bil, samo da bi se mu bila pustila. Njej pa je bilo žal, da je reveža pripravila tako daleč. Rada bi mu bila rekla že prej, da ga ne mara, da se z njim le norčuje, ali vselej si je privoščila še malo zabave. Katra je mislila, da privoljenja nikdar ne dobi in s tem pojdeti narazen. Sedaj pa ni bilo tako. Nasmehnila se mu ni ko je vstopil in še hrbet mu je obrnila. A on se ni menil za to v svoji reči.

„Jutri pojdeva v župnišče, dajva na oklice!“ prišel je naglo Lojze.

Ona je molčala, smilil se jej je ta bedak.

Napravilo se je, kakor posnamete iz poročila g. čne blagajnice, 75 parov črevljev, deških in dekliških oblek, darovalo se je dalje mnogo metrov raznega blaga, rokavic, nogavic, rut, robcev itd. Ker se je vsega tega nakupilo dovolj in tudi darovalo gretarski podružnici za ondašnji otroški vrtec, poslalo se je 200 gl. vodstvu v Ljubljano in tako je postala naše podružnica zopet pokroviteljica. Vsem blagim darovalcem in darovalkam presrečna hvala in Bog povrni.

Še eno veselo vest imam: blagorodna gospa Antonijeta Šabec, ki daruje se svojim rodoljubnim soprogom vsake leto več svote, darovala je letos podružnici 100 gl. ter postala tako pokroviteljica. Priporočamo se njeni naklonjenosti še za naprej in ji kličemo iz srca: da jo Bog poživi!

Zahvaliti se moram na tem mestu še prevrednemu listu „Edinost“, ki je prinašal oznanila in zahvale vedno brezplačno, a tudi sl. „Slovanski Čitalnici“, ki nam je odstopala svoje prostore za seje, kakor za občni zbor liki druga leta.

Velečenjene družabnice! Nevarnost preti nam Slovencem od dne do dne bolj in to od mogočnih nasprotnikov, ki imajo denarja in zaščitnikov in ki se gibljejo podvojeno silo, ako le vidijo, da se mi zganemo; kjer vidijo, da je postavila naša družba le eno šolo s tolikim trudom in naporom, postavijo oni dve, ker njim ni težko zajemati iz dobro založenih blagajnic.

Edina naša ljubljena šolska družba sv. Cirila in Metoda stavi se v bran s trdo pridobljenimi sredstvi, z denarjem, ki ga služi željava roka rodoljubnega delavca; z denarjem, kojega si le s težko odtrguje uradnik in le malo je takih srečnejev med Slovenci, ki dadó z lahkoto svoje prispevke. Ponosni smemo biti toraj, da se s tako malimi močmi vendar ustavljamo silovitim nasprotnikom in da naša sl. družba vzdržuje že toliko šol.

Potrebe in stroški, drage dame, so, kakor vidite, vedno večji; zato moramo paziti tudi me, da ne zaspimo zopet, ko smo se enkrat vzbudile, ampak da delujemo naprej, čemdalje bolj neumorne, tem bolj pogumno, tem bolj oduševljeno.

„Kaj molčiš, kaj ti je; ali nisi zadovoljna?“ vprašal jo je Vršček mehkeje.

„Ne!“, zakričala je Katra, loputnila z nogo po tleh, da se je Lojze umaknil, potem je nadaljevala ogorčena:

„Tepec, osel stari, neumni, da moreš biti tako neumen, da si sploh misliš kaj tacega! Jaz sem se le norčevala iz tebe!“

„Katica, zlata moja Katica, nikar me —“ tresla se je duša v Lojzetu.

„Poberi se ven, takoj!“ — Odprla mu je vrata in Lojze je izginil opotekaje se. Srce se je treslo od bolesti nesrečnemu starcu. Divjal je toli naglo iz vasi, kolikor je le mogel s svojimi starimi nogami. Čutil je, da je svet za njega izgubljen.

Zmračilo se je. Tam pri potoku pa je pri-trjal Lojze na močno bukev svoj zanošeni pas in primerjal, kako visoko je treba, da se bo prilično viselo. Ko je bil gotov, vtaknil je glavo v zanjko, pogljal se s skale in obvisel med zemljo in nebom. Lahen vetrič je potegnil, listje bukovo je zašumelo, potem pa je bilo vse tiho...

Takov je bil konec klatežu, ki v svojem življenju ni hotel poznati božjih zapovedij! Kakoršno življenje, taka smrt.

PODLISTEK.

Samomorilec.

Sp. Srečko.

(Konec.)

Drugi dan napravljaj je Lojze v županovi sobi najpokorniši obraz in ustmeno ulagal svojo prošnjo:

„Gospod župan prosim dovoljenja, jaz bi se rad oženil“. V grlu ga je nekaj peklo in oči je upiral v tla.

Iz očeta župana pa ni bilo dolgo nobenega glasu. In ko se je začul, bil je za Lojzeta sila žalosten:

„Le pojdi Lojze, ne bo nič, ti se nimaš na kaj ženiti!“

Brez slovesa je izginil skozi vrata. V srcu pa mu je bilo neizrečno hudo. Divjal je po pašnikih in gozdu, potolažiti se pa ni mogel. Nekaj pa mu je vendar prišlo na misel, namreč to, da bo prosil na deželni odbor privoljenja. To ga je umirilo, vendar pa je legel k počitku groznim srdom v srcu na očeta župana.

Ljudje so razvedeli, da se Vršček ženi, da ni dobil privoljenja, dostavili so pa še veliko rečij,

Vsaka izmed Vas, častite družabnice, naj govori, naj vzpodbuja svoje prijateljice in znanke, da se vpišejo v podružnico, da jo podpirajo, da se oduševljajo za to našo ljubljenco — družbo sv. Cirila in Metoda, v kateri edini je naša rešitev in katera mora postati tudi naš najlepši ponos, da vsaka izmed vas lahko poreče enkrat: Evo, tudi jaz sem pomagala rešiti kako slovensko bitje iz grabežljivih rok.

Na delo toraj, „ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam Bog blagoslovi!“

Poročilo se je sprejelo z odobravanjem in soglasno.

Naznanilo se je potem, da je prof. Mandić pisal, da ne more priti, ker je moral nenadoma v Zagreb, zato ga je pa nadomestoval g. dr. Otokar Rybář.

G.a prvomestnica je potem prosila g. blagajnico, da prečita svoje poročilo o denarnem stanju ženske podružnice.

Račun l. 1895.

o dohodkih in troških tržaške ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.

Dohodki:

Letnina je znašala za 1895.	gld. 187-20
Pokroviteljina	100—
Letnine za 1896. se je iztirjalo	14—

Skupaj gld. 301-50

Nabralo se je darov v gotovini:

a) Ciril-Metodijski dar	gld. 111-30
b) Za „Božičnico“	585-24
c) Za prodane knjižice	1-70
d) Radodarni doneski v tek. l. znašajo .	21-50

Skupaj gld. 719-74

Vsega skupaj se je nabrala toraj svota gld. 1021-24.

Op. Vrh tega se je nabralo še 127 kosov oblačil in 60 m. raznega blaga. Poslalo se je otroškima vrtcama na Belvederju in v Rojanu 76 kosov oblačil in 46 m. blaga, ostalo se je razdelilo v šoli pri Sv. Jakobu.

Troški:

Za nakup obleke otrokom v razredih gld.	163-04
Za 77 parov čevljev	154—
Za razne druge stvari	18-20
Izročila blagajniku moške podružnice .	256-50
Poslala v Ljubljano sl. vodstvu . . .	342—
Vložila v slov. hranilnico	60—
Troški za tekoče leto znašajo	4-10
Ostanek v blagajni	23-40

Skupaj gld. 1021-24

Ker imamo od prejšnjih let vložene v slov. hranilnici 400 gld. in letošnjih 60 gld., smemo se ponasati s posebnim kapitalom v znesku od 460 gld.

Ko je blagajnica prečitala svoje poročilo, začudile so se navzoče dame, da je samo ženska podružnica nabrala letos čez tisoč gld. G.čna pregledovalka računov podpisala je potem izkaz blagajničnin.

Prešlo se je k volitvi novega odbora. G.a prvomestnica je prekinila sejo za nekaj časa, da se družabnice med tem pogovoré. Ker ste se odpovedali g.a prvomestnica in g.a podprvomestnica, je g.čna Ljud. Mankočeva predlagala sledeči odbor, ki se je tudi izvolil jednoglasno:

Gospa Ema Abramova, prvomestnica;
Gospa Karla Ponikvarjeva, namestnica;
G.čna Marica Nadliškovala, tajnica;
G.čna Katinka Jugovičeva, namestnica;
G.čna Ljudmila Mankočeva, blagajnica;
G.čna Josipina Delkinova, namestnica.

Omeniti moramo, da so srčno obžalovale vse družabnice, osobito pa odbornice, da se je odpovedala prvomestnica gospa Pertotova, in so ji to tudi povdarjale večkrat.

Po končanem običnem zboru vpisalo se je še mnogo novih udinj in morale smo se zopet enkrat uveriti, da naše ženstvo je vzbujeno zares.

Naši šolski odnošaji.

Gevor slov. poslanca dra. Gregorca v seji poslanske zbornice dne 17. februarja 1896.

(Dalje).

Kar pa se dostaje nas Slovencev, dovoljujem si opomniti nastopno: V očigled okolnosti, da 600000 Nemcev na Moravskem naj dobe jedno

vseučilišče, in da je izjavil njegova ekscelenca sedanjí naučni minister, da je vredno premisljati o osnovi jednega italijanskega vseučilišča, menim, da mi Slovenci nismo neskomni in da ne zahtevamo ničesar pretiranega, ako se potezamo za zopetno ustanovo nekdanje pravne akademije v Ljubljani in ako zahtevamo, da bi se na graškem vseučilišču jemalo vsaj toliko obzira na nas kolikor na Italijane na vseučilišču v Inomostu. Na vseučilišču v Inomostu vrše se predavanja tudi v italijanskem jeziku in sicer na vseh treh posvetnih fakultetah, tudi na medicinski; kakor n. pr. o psihologiji in o farmakognostiki. Temu slično zahtevamo tudi mi Slovenci na graškem Karl Franovem vseučilišču. Ta visoka šola je namreč nam najbližja in mimo tega je to najjužnejše med vseučilišči avstrijskimi; po takem je določeno, da služi potrebam prebivalstva južnih pokrajin in bi moralo biti toraj tudi urejeno temu primerno.

Na nas Slovence se je jemal tam ozir najprvo v letu 1813, ko se je tam zasnova začela učna stolica za slovenski jezik.

Ta učna stolica se je zistemizovala na novo v letu 1834 ter jej je bilo nakazanih 400 gld. konvencijske veljave iz stanovskega domestikalnega zaklada. Leta 1867 osposobil se je na tamonjni filozofski fakulteti g. dr. Krek privatnim docentom za slovanski jezik in literaturo; isti je postal v letu 1870 ekstraordinarij, leta 1874 pa ordinarij. Njegova ekscelenca sedanjí g. naučni minister je bil toli naklonjen, da je z naredbo od 2. aprila 1892 št. 11.734 tam zasnoval slovansko seminišče in je preskrbel isto štirimi štipendijami, učnimi sredstvi in renumeracijo za vodstvo. Mimo tega je namestil izbornega rektorja za slovenski jezik ter je izjavil v proračunskem odseku, da hoče skrbeti za osnovo posebne učne stolice za slovenski jezik in literaturo. Odgovarjam željam in namenom svojih slovenskih tovarišev, ako tu na tem mestu izrečem toplo zahvalo njegovi ekscelenci gospodu naučnemu ministru na tej skazani nam dobrohotnosti. Vendar moram opaziti, da sedanja uredba graškega vseučilišča ne odgovarja potrebam našega naroda v sedanjem času. Bolj in bolj se kaže potreba slovenskih predavanj tudi na drugih fakultetah, zlasti na juridiški fakulteti.

V primeru hočem omeniti le nastopno, da slovenske prositeljice se le tedaj pripuščajo v kurze za babice v Gradcu, ako se izkažejo, da znajo nemški.

Najpotrebnejša se pa kažejo slovenska predavanja na juridiški (pravoslovni) fakulteti. Pomanjkanje uradnikov, popolnoma večjih slovenskemu jeziku, kaže se bolj in bolj občutno. (Prav res!) Tudi novi civilni pravdni red bode zahteval dobrih in jezikom večjih sodnikov. (Prav res!) Sicer pa so na vseučilišču graškem že davno obstale učne stolice slovenskim predavalnim jezikom, namreč od leta 1850 do 1854, v kojem letu so se odpravile zopet. Dr. Kranjc čital je v slovenskem jeziku o državljanskem zakoniku, dr. Kopač o civilnem pravdnem redu in dr. Skedl o kazenskem pravu. Tu toraj ne gre za ničesar novega, ampak za zopetno ustanovljenje onega, kar je že bilo. Sicer pa je Njegovo Veličanstvo, naš premilostni cesar in gospod že pred večimi leti poveljil vlado, da postavi dotični trošek v proračun.

Po tu rečenem dovoljujem si staviti nastopni resolucijski predlog (čita):

„Vlada se pozivlja, misliti na to, da se, dokler se ne ustanovi zopet nekdanja pravna akademija, na Karl Franovem vseučilišču v Gradcu zopet zasnujejo nekdanje učne stolice slovenskim predavalnim jezikom za predmete judicijne državne skušnje.“

S tem sem došel do govora o srednjih šolah. Takih je bilo v prejšnjih letu 266. Od teh 157 nemških, 58 čeških, 29 poljskih, 9 italijanskih, 4 hrvatske, 2 maloruski, 200000 Rumunov in 1.176.535 Slovencev nimajo nijedne narodne srednje šole. (Čujte! Čujte!) V tem pogledu smo siljeni na italijanske in nemške gimnazije in realke, ali se moramo zadovoljevati dvojezično urejenimi učnimi zavodi ali pa vsoprednicami.

Ob tej priložnosti dovoljujem si opozoriti na obnormalne odnošaje v Primorski.

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 4. marca 1896.

Državni zbor. Poslanska zbornica pričela je včeraj razpravo o proračunu finančnega ministerstva. V razpravi je naglašal finančni minister potrebo, da je denarja uloženega v blagajnah. Ko se predloži prihodnji proračun, reši se tudi vprašanje o prebitkih. Vlada uvideva veliko socialno važnost preosnove davkov. To vprašanje se reši ob prikladnem času. Minister je naglašal nadalje potrebo, da vlada zasnuje več akcijo za povzdigo kmetijstva, skrbeti pa treba, da se bode obrestoval porabljeni denar. Povodom preosnove davkov reši se tudi vprašanje pobiranja in iztirjevanja davkov. Vlada mora zahtevati, da se poviša davek na pivo in žganje, toda dohodki tega davka prepuste se po velikem delu v zboljšanje deželnih financ. Pogodba o podržavljenju severozapadne železnice je jako ugodna za državno blagajno. Glede na obnovenje pogodbe z Ogersko je naglašal finančni minister, da za rešenje tega vprašanja mora biti odločilen ozir na pravičnost in jednotnost monarhije. Tu se je ozirati na trojno: avstrijske koristi so tudi ogerske koristi, iste so si jednako veljavne, in slednjič je neizrečeno važna ukupna korist in važno je za obe polovici države, da se ohrani gospodarska jednotnost. Ob križanju med obojnimi državnimi koristmi treba je iskati podlage pogodbi v pravičnosti. V to pa treba časa, miru in potrpljenja. Ker je pravična pogodba takorekoč naravna potreba monarhije, misli vlada le na svojo dolžnost, da spravi v pravično soglasje koristi Avstrije in Ogerske. Minister je interpeloval na zaupanje zbornice do vlade, koja poslednja bode energično zastopala koristi Avstrije, in se bode trudila, da dovede do pravične pogodbe.

To zatrdilo g. Bilinskega jemljemo na znanje in si je zabeležimo, ker je važno. Saj mi se le zato upiramo obnovenju pogodbe na dosednji podlagi, ker ista ni bila — pravična, ampak je bila škodljiva za našo stran. G. minister meni, da je neobhodno potrebna gospodarska jednotnost med obema polovicama države. Dobro! Ali ko nam daje razumeti, da za to neizogibno potrebo treba doprinasati tudi primernih žrtv, potem pa naj poskrbi, da bodo žrtve primerne na obeh straneh!! Tega ni bilo dosedaj in v tem je bila škrtivica. Ako moramo mi urejati svoje potrebe z ozirom na zahteve skupne monarhije, morajo storiti to tudi Ogrí. Kajti to ne gre nikakor, kakor je bilo dosedaj, da so Madjari uživali še posebne premije za svoje — košutijade. V Košutovem kultu ni bilo videti mnogo zmisla za gospodarsko jednotnost monarhije, pri čemer pa ne moremo pozabiti, da si tudi vladni krogi ogerski niso nikdar upali odločno nastopiti proti košutovanju in da Madjari niso le v gospodarskem pogledu izkoriščali udobnostij, ki so jih uživali iz dosedanje pogodbe, ampak iz velikih gospodarskih koristi erpili so tudi moč za političko nadvladje. Dá, ekscelenca, prav imate: pogodba se mora zasnovati na podlagi pravičnosti, a pravičnost se more zrealiti le v razmerju: jednaka prava in jednake dolžnosti. Le tega gesla se bode morala držati vlada, ako jej je res volja, odločno čuvati interese te državne polovice.

Na argumente — psovke in insinucije!

Vsakdo mora priznati, da je bila resolucija posl. Spinčića, tičočá se šolskega vprašanja tržaškega in priobčena v zadnjem izdanju našega lista, postavljena jako dostojno in da se je opirala le na določila zakonov in na podrobne statističke podatke. Svoje zahtevo, naj bi se vendar enkrat rešilo to nesrečno šolsko vprašanje, je oprl posl. Spinčić na nepobitne argumente.

Sedaj pa čujte, kako odgovarja „Il Piccolo“ na to resolucijo:

„Slovenski poslanec je ponovil v svoji resoluciji vse one laži, koje so panslavistički agitatorji v raznih prošnjah predložili naši občini in namestništvu primorskemu, v ta namen, da bi se v mestu tržaškem zasnova jedna ali več slovenskih šol. Posl. Spinčić je naglašal daljavo skoro 4 kilometrov iz mesta do slovenskih šol, ki jih vzdržuje občina v okolici; nadalje je naglašal, da v mestu je slovanskega prebivalstva, ki ima pravico vsaj do jedne slovenske ljudske šole. Sedaj pa, ako

pomislino, da je to prebivalstvo, ki se izjavlja slovanskim, nakopičeno v onih delih mestne okolice, ki neposredno meji s predmestji, padla je zatrditev slovenskega poslanca, češ, da je skoro 4 kilometre daljave med mestom in slovenskimi šolami v okolici.

Denimo, da to prebivalstvo res daje toliko število otrok, ki si na vsak način hoté prirediti slovenski jezik, potem imajo le ti slovenski šol v najmanjših daljavah v Rojanu, pri sv. Ivanu in v Škednju.

Sicer pa je občina, pozvana opetovano, naj opraviči svoj odpor proti zahtevam panslavistiških agitatorjev — ki so si postavili nalogo, da delajo zdražbe med meščani in okoličani — dokazala v večih slučajih in dokumenti in številkami, kako neopravičene so zahteve Slovencev.

Tu imate toraj celo kopo psovk, laži in insinacij na — argumente Spinčičeve! Psovka je to, ako pravi „Il Piccolo“, da je posl. Spinčič ponavljal le laži panslavistiških agitatorjev. Šolsko vprašanje tržaško nima čisto nič opraviti ni s politiko ni s panslavizmom, ampak je to zgolj kulturno vprašanje. Ves boj pa je navstal le vsled tega, ker mestna občina nikakor neče izvajati določil temeljnih in šolskih zakonov za tisoče in tisoče svojih stanovnikov slovenske narodnosti. Na določila zakonov odgovoril je „Piccolo“ s psevko.

Laž, in kako grda laž je to, ako daje razumeti „Il Piccolo“, kakor da mestno prebivalstvo slovenske narodnosti stanuje le ob periferiji mesta, pravo za pravo že v okolici. Resnica pa je ta, da so dokazala poizvedovanja, koja je vodila mestna oblast sama, da je v mestu samem štirikrat toliko slovenskih otrok, kolikor jih zahteva zakon!

Laž je, da so slovenske šole v Škednju, pri sv. Ivanu in v Rojanu v neposredni bližini vsem slovenskim staršem, kajti naglašeno bodi še enkrat, da so naši ljudje raztrešeni po vsem mestu, kar je tudi naravno, ker pripadajo najrazličnišim stanovom. Tu imamo zasebnikov, uradnikov, trgovcev, obrtnikov, delavcev, težakov, državnih slug itd.

Laž je, da bi mogli naši mestni otroci zahajati v gori omenjene okoličanske šole, kajti onih 50% otrok, ki ne zahajajo v nobeno šolo, so klasična priča, da že obstoječe slovenske šole v okolici ne zadoščajo niti za lastne otroke.

Konečno je laž in psovka zajedno, ako pravi „Piccolo“, da je mestna oblast ne vemo kolikokrat že ovrgla zahteve panslavistiških agitatorjev. — Ovrгла ni ničesar, ampak le upirala se je, — tu sofistikičnim tolmačenjem zakonov, tam zopet ciničnim naglašanjem svoje lastne volje — kakor je že taka navada pri naši laški gospodi, kadar gre za prava Slovencev. Kar pa se dostaje psovke in denunciacije „Piccolove“ o „panslavistiških agitatorjih“, bodi povedano to, da o „panslavistih“ nimajo pravice govoriti ljudje, ki ravno te dni kažejo — svojo pravo barvo.

Brezobzirnost deželne odbora goriškega. Iz Gorice se nam poroča: Minoli teden je imenoval naš deželni odbor umrlemu dr. Mauroviču namestnika v deželni zdravstveni svet v osebi zagriznega Italijana in neizprosnega nasprotnika Slovencev dra. Fratrika, čegar roditelji so bili priprosti slovenski kmetje iz Tolminskega. To nepričakovano in neopravičeno imenovanje tega „potomca“ avite culture je prebivalstvo Goriško uzrujalo in ožalostilo tembolj, ker je k temu mnogo pripomogel deželni odbornik dr. Abram. Ta volitev je tako značilna in pomenljiva, da zasluži, da jo opišemo nekoliko podrobneje zlasti onim goriškim Slovincem, v prvi vrsti Kraševcem, ki so glasovali za dra. Abrama. Letem bodi priporočena ta volitev prav toplo v pouk za postopanje o bodočih volitvah. Pozor toraj!

Deželni glavar goriški, obče znani „prijatelj“ Slovencev, se je pred volitvijo izrazil vsemogočno, da se mora voliti v deželni zdravstveni svet le dr. Fratrik kakor predsednik zdravniške komore goriške! Pozabil je pa pri tem omeniti, da ima ta gospod že v tej lastnosti in a priori izreden glas v rečenem svetu. Pred glasovanjem se je drugi „stari prijatelj“ Slovencev, znani lisjak in večni kandidat za mesto deželne glavarja dr. Pajer izrazil cinično, da bo glasoval za dra.

Fratrika, akoprem je ta njegov sorodnik, ker dra. Rojca ne more trpeti zбоk njegovega kritikovanja deželne odbora. Iz enakega vzroka, toraj iz osebne mržnje, glasoval je tudi „Slovenec“ dr. Abram za Pajerjevega sorodnika. Kraševci, tukaj imate zrcalo za bodočnost!

To glasovanje je jako pomenljivo, ker, ako bi se deželni odbor ravnal po tem pravilu tudi v bodoče, ne pridemo goriški Slovenci nikdar do svojega zastopnika v deželnem zdravstvenem svetu. Uljudnost in kolegijalnost, da ne rečemo dolžnost, deželne odbora je bila, da v ta svet voli zastopnika iz srede deželnih poslancev. Mej temi je pa edini zdravnik le dr. Rojca, že mnogoletni slovenski neustrašljivi deželni poslanec, katerega pozna vsa dežela kakor izvrstnega, vestnega in nesebičnega zdravnika z velikimi zaslugami za deželo. Izvolitev dra. Fratrika po deželnem odboru v deželni zdravstveni svet je neveljavna po §. 29. organičnega reda deželne odbora goriškega, ker dr. Pajer, kakor njegov sorodnik, bi se ne bil smel udeležiti glasovanja. Kaj pa se brigata deželni glavar in zviti dr. Pajer za ta pravila? Nič! Zadnji pozna le svoj dobiček in korist svoje zlahte! To jasno kaže tudi dejstvo, da se je dal voliti v odbor za Agromonfalconese, četudi je pravni zastopnik tega konsorcija, in je še posebej interesovan pri tem podjetju kakor tamošnji veleposestnik. Sebičnost Pajerjevo osvitljuje tudi drugo dejstvo, da je pri gradnji poslopja slovenske kmetijske šole v Gorici postavil nadzornikom z mastno plačo svojega svaka, a to poslopje dan danes ni vredno piškavega oreha in se bo moralo popraviti z ogromnimi stroški. Drugih za dr. Pajerja značilnih črtic nočemo navajati, ker so dobro znane vsem.

Kar se pa tiče dra. Abrama, priporočamo ga najtopleje Kraševcem za drugo volitev. Ako niso prej poznali tega gospoda, naj si ga ogledajo o tem glasovanju. Mej tem, ko se vsi drugi slovenski deželni poslanci trudijo noč in dan, da bi priborili goriškim Slovincem njihove pravice, podira ta gospod v svoji osebni mržnji ves njih trud. To je žalostno! Kraševci, zapomnite si dobro to glasovanje svojega poslanca!

(S tem predmetom se bavi tudi „Primorec“ ter obsoja istotako odločno čudno postopanje dež. odbora. Pristavlja pa, da sta oha slovenska odbornika storila svojo dolžnost; ito smo morali zabeležiti. Sicer pa menimo da naš dopisnik malo preostro sodi g. Abrama. Ako je tudi res glasoval tako, kakor se mu očita, storil je to — o tem smo uverjeni — le vsled tistega njegovega miroljubja, ki ga sili, da bi Slovincem raje nič ne dal, samo da se ne jezé Italijani. Možu manjka, česar je poslancu najbolj potreba ob takih okolištinah — odločnosti! Op. uredu.)

Občinske volitve na Dunaju. Jutri bode volil I. razred, razred imovitnikov in se odloči, da-li se antisemitje povrnejo v mestno zbornico v dvetretjinski večini. Ob potrju, ki se je polastilo liberalne stranke in ki je prenaravno po toli hudih porazih, kakoršne so doživeli v III. in II. razredu, je seveda mogoče, da antisemitje dospe še do višjega števila mandatov, nego so jih imeli zadnjič. Po dolžnosti kronistov beležimo z Dunaja došlo poročilo, da antisemitje sami potrjajo, da dr. Lueger res ne kandiduje na mesto župana. Bodočim županom dunajskim da je določen odvetnik in deželni poslanec dr. Kupka. Ni dvomiti na tem, da poslednji dobi cesarjevo potrjenje.

Italija v Afriki. Kar se je moralo dogoditi, to se je zgodilo: poraz italijanske vojske v bitki pri Amba Karini (ali Abba Garini) je bil popolen. Vlada sicer ne mara objaviti podrobniših vestij o tej najnovejši katastrofi, morda pa tudi sama še ne zna ničesar približega, ker ni glasu od generalov, ki so bili v bitki pri Amba Karini. Kakor smo omenili že zadnjič, poslal je prvo poročilo o porazu v Masavo polkovnik Volenzano. Zaradi tega je zelo opravičeno domnevanje, da se je vsem trem generalom (Baratieriju, Dabormidi in Arimondiju) dogodilo kaj hudega. Kar se dostaje Baratierija, pravijo, da je „še živ“, nihče pa ne vé, kje je in kaj je žujim. O Arimondiju trdijo, da je padel. (Pri Amba Aladži je poginil hrabri major Toselli, ger ga je pustil Arimondi na cedilu; Toselli je padel res kakor junak. A pri Amba Karini padel je Arimondi — begun! Pravična kazen Božja!)

In ker vlada ne more ali ne mara izdati podrobnih poročil, umevno je, da ljudstvo veruje najstrašnejšim govoricam. Oficijozno sicer trdijo, da je padlo o poslednji bitki samo (!) 3000 Italijanov, in da so izgubili Italijani okolo 40 topov, v tem ko pesimisti zatrjujejo, da je padlo do 10.000 Italijanov in da si je sovražnik prisvojil 60 topov, to je: skoro vso italijansko artilerijo! In poleg tega da je ujetih okolo 15.000 mož italijanske vojske! *Baratierijeva vojska pa je vsekakor razdejana in razpršena popolnoma.* In opravičeno je bilo tudi naše domnevanje, da so Italijani prepuščali Šoancem celó Adigrat in vse ostale utrdbе ter jim pustili svobodo pot v srce Eritreje, ker so bežali ostanki italijanske vojske v Beleso. A ne samo Adigrat je menda v rokah domačinov, čuje se že, da se isti bližajo Asmari! Umevno je, da Italija tega poraza ne popravi nikdar in nikoli. In kdo je povzročil to strašno nesrečo?

Javno mnenje naravnost obsoja Baratierija, češ, da je nesposoben in častilakomen, ter da se je hotel nekako „izrezati“ in pokazati svojo strategisko sposobnost, čim je doznal, da je imenovan vrhovnim poveljnikom general Baldissera.

In res se je „izkazal“ tako, da je omajal Italijo v nje temelju. Izvestno pokličejo vrlega Baratierija domov na odgovor, da razloži pred vojnim sodiščem svojo taktiko. Mogoče je pa tudi, da je Baratieri le žrtva trme starca Crispija, ki je morda pritiskal na generala, ker je na vsak način hotel imeti svojih „vspehov“, predno se snide parlament. Mož je poznan po svoji trmi, sicilski vročernosti in nasilnosti; on hoče vladati za vsako ceno in verjetno je, da je toraj tudi tu Crispi upravo gnal Baratierija v veliko bitko in da se je poslednji udal, dasi je bil uverjen, da bode to boj — brez upa zmage. Sicer pa je vsejedno, ali je krivda na Crispiju ali Baratieriju, ko je gotovo le to, da znači ta poraz veliko nesrečo za Italijo. In kljub tej strašni katastrofi, ki je zadela Italijo, ostalo je vendar „Popolo Romano“ še toliko zdravega humorja, da ironično opisuje, kako neverojetno naglo je dospel ubogi Baratieri v najkrajšem času do sela Addi Kajè, to je 70 kilometrov — nazaj. Rimska „Opinione“ pa vendar še dviga svojo glavo ponosno ter vsklika: „Ako je bilo zmaganih 20 tisoč Italijanov, nihče ne bode mislil vsled tega, da je bila premagana vsa Italija!“ Morda s časoma mine tudi ponos, ki je že prav podoben — samovaranju.

General Baldissera dospel je baje včeraj v Masavo, pomožna vojska pa dospé v Afriko še le okolo srede tekočega meseca. Merodajni vojaški krogi italijanski prosijo Boga, da bi zaslepil Šoance toliko, da bi pustili po poslednji zmagi Italijane pri miru, kakor so jih pustili po zmagi pri Amba Aladži. Italijanska vojska da bi se mogla v tem slučaju združiti in okrepiti. A tudi če Šoanci sedaj res ne bi izkoristili svoje sijajne zmage nad Italijani, iz tega po našem skromnem menenju še nikakor ni sklepati; {da Italijani pozneje dosežejo Bog zna kaj. Po zmagi pri Amba Aladži so res pustili Šoanci Italijane, da so bežali in se krepili, kakor jim je bilo drago. In kaj je sledilo Amba Aladži? — Makalè! — In kaj je prišlo za Makalèjem? — Popolen poraz pri Amba Karini! Lep napredek, toda ne za Italijane! A uvažiti je tudi treba, da so se sedaj vsa domača plemena v Abesiniji in po vsej severno-zapadnem delu Afrike osvedočena, kdo je — močnejši! In s tem spoznanjem si Italijani izvestno ne pridobé novih „zaveznikov“ med domačimi afričanskimi plemeni!

Kar se dostaje ministerske krize, ki je v neposredni zvezi s porazom italijanske vojske, doznajemo, da so odstopili: finančni minister Saracco, poljedelski minister Barazuoli, vojni minister Mocenni ter minister pravosodja Calenda. Otvoritev poslanske zbornice odložil je Crispi s privoljenjem kraljevim na nedoločen čas, češ: nespametno bi bilo potom javnih razprav v zbornici kar naravnost obveščati sovražnika o namerah Italije in o nje načrtih. Kaj pa poreče javno menenje v Italiji k takemu nasilstvu samodržea Crispija, o tem so se že, kakor smo sporočili, objavili glasovi, ki so dovolj značilni, vskliki delavskega stanu: „Viva Menelik!“ „Abbasso Crispi!“

Pred sklepom lista doznajemo, da se ničesar ne vé o usodi generalov Dabormide, Arimondija in polkovnika Albertona. General Ellena da je lahko

ranjen. Sinoči bila se je sicer razširila govorica, da so padli vsi ti trije generali, toda potrdila tej vesti še ni in ga morda tudi ne bo v kratkem. Bržkone pokopljejo resnico o porazu Italije v Afriki na veke z onimi nesrečniki, ki so padli za sanjavo „čast Italije“.

Različne vesti.

Osebnost. Dr. Fran Pipitz, okrajni komisar, doslej dodeljen predsedništvu tukajšnjega c. kr. nameštništva, premeščen je k ministerstvu za notranje stvari.

Imenovanje. Konceptna vežbenika pri tukajšnjem c. kr. nameštništvu dr. Jurij pl. Grabmeyr in dr. Pavel baron Sternbach imenovana sta koncipistoma pri nameštništvu v Dalmaciji.

Imenovanje pri financih. Predsedništvo c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu imenovalo je davkarskega pristava Antona Vergno blagajniškim asistentom pri c. kr. deželni blagajni.

Tržaška deputacija pri ministrih. Dne 2. t. m. bila je tržaška deputacija pri ministrih dr. Bilinskemu, baronu Glanzu in vitezu Guttenbergu v avdijenciji. V tej deputaciji bili so državni posl. vitez Stalitz, komorna svetovalec Escher in Parisi, katerim sta se pridružila državna poslanca Burgstaller in Luzzatto. Deputacija je izročila ministrom spomenico gledé železniškega vprašanja tržaškega, katero je bila sklenila tukajšnja trgovinska zbornica v svoji seji dne 10. min. meseca.

Členom „Slovenske Matice“ se naznanja, da se družbene knjige za leto 1895 dobivajo pri g. Jerneju Novaku, Piazza Lipsia, 1., nadstropje. Ob tej priliki se bode pobiralatudi letnina za prihodnje leto.

„Gospodarsko društvo na Greti“ vpisana zadnja z omejenim poročtvom, naznanja svojim udom, da bode imelo v nedeljo dné 8. t. m. svoj redni občni zbor ob 2. uri pop. v zgornji dvorani svoje gostilne na Greti.

Samomor. Predsinočnem si je zavedala s karbolno kislino 24letna šivilja Tereza Stander, stanujoča v hiši št. 11 ulice Valdirivo. Stariši nesrečnice pozvali so zdravnika z zdravniške postaje, isti je dekletu sicer izpral želodec, toda bilo je že prepozno. Vzrok samomoru: navadna nesrečna ljubezen.

Vojak samomorilec. Predvčerajšnjem zjutraj se je ustrelil v tukajšnji veliki vojašnici 23letni Josip Fleiss iz Celovca, podčastnik pri tukajšnjem vojaškem oskrbnem skladišču. Nastavil si je bil cev puške pod brado; krogla mu je prodrla vso glavo ter obtičala v stropu. Nesrečnež umrl je gotovo takoj. Vzrok temu samomoru ne znamo.

Dve dekleti izginoli. Od dné 27. min. meseca izginola je 15letna Amelija Jurešek, stanujoča v ulici della Pietá št. 15, ne da bi bilo doslej možno zaslediti, kaj je žnjo in kje je. Z Amelijo Jureškovo je tudi izginola 15letna Ana Bamann. Morda policija kaj poizvé, kaj je pravo za pravo s tema dekletoma.

Črnogorsko parobrodno društvo. S Cetinja poročajo, da prične novoosnovano parobrodno društvo svoje delovanje početkom majnika t. l. Za sedaj pričneta voziti dva parnika blago na progi Bar-Marzelj (južna Francozka) preko Neapelja. Možstvo in poveljnika za ta parnika najeli so v Dalmaciji.

Se izseljenci iz Galicije? Te dni se je raznesel glas, ki je prišel nam na uho, da dospé v kratkem v Gorico okolo tisoč galiških izseljencev, namenjenih v Ameriko. To neprestano izseljevanje galiških bédnikov je dovolj jasen dokaz o odnošajih, ki vladajo na Gališkem! Goriška občina ima mnogo preglavice z izseljenci, kajti, kakor smo povedali že zadnjič, odlej ne pusté izseljencev niti do Kormina, ampak ustavljajo jih v Gorici. Ker pa ne sme nihče preko Italijanske meje, kdor se ne more izkazati z vojnim listom za parnik do Amerike ali pa s primerno svoto denarja, bati se je, da bode med temi 1000 bédniki na stotine takih, ki ne bodo imeli ne voznega lista ne denarja. Kaj početi s temi? V vagonih ne morajo bivati kar ves teden, kakor se je to dogodilo zadnjič nad 30 gališkimi rodbinam. Kakor čujemo, nameruje zgraditi goriška občina za take izseljence posebno barako. Z gradnjo pa niso še pričeli, kar baje ne najdejo primerne prostora za tako barako (???). Kdo pa bode preživljal te

siromake, dokler se ne odleči njih usoda, na to menda ne misli nihče!

Opozarjamo na današnji oglaš o novem rastlinju za krmo. Isti utegne posebno zanimati vse naše kmetovalce.

Koledar. Danes (5.): Miroslav (Friderik), spoza. — Jutri (6.): Fridolin, opat; Katarina B. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 37 min., zatoni ob 5. uri 47 min. — Toplota véeraj: ob 7. uri zjutraj 6 stop., ob 2 pop. 13.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Rim 3. Povodom obletnice kronanja papeževa prisostvoval je isti slovesni sv. maši v sikstinski kapeli. Mašo je daroval kardinal Vanutelli. O prihodu in ob odhodu je množica navdušeno pozdravljala papeža. — Papež se počuti izbornu.

Rim 4. Po vseh večih mestih Italije je ogorčenje proti Crispiju neopisno. Množice so véeraj po mnogih mestih kričale: „Abbasso Crispi! Morte a Crispi! Morte all'assasino!“ Za splošno ogorčenje je jako značilna demonstracija se je dogodila na kolodvoru v Padovi. Na kolodvor je došlo 21 vojakov, namenjenih v Afriko. Ogorčena množica pa je udrila na pestajo in je hotela zabraniti odhod vlaka, da prepreči odpotovanje vojakov. Celó na železniški tir so se metali ljudje, ne zmevivši se za puhajočo lokomotivo. Še-le večemu oddelku vojakov se je posrečilo odgnati demonstrante.

Rim 4. Generala Baratierija so že pozvali na povrnitev v domovino, kjer ga postavijo pred vojno sodišče. Med padlimi pri Amba Karina je tudi znani bivši poveljnik utrdb Makallé, polkovnik Galliano.

Rim 4. Kolona generala Albertoneja je uničena popolnoma. Isto tako je močno trpela kolona generala Arimondija. O generalih Daborimida, Albertoni in Arimondi se še sedaj ne zna ničesar.

Rim 4. „Popolo Romano“ poroča, da je ministerstvo sklenilo, da ne odstopi, ampak da hoče pred zbornico pojasniti svoje postopanje v Afriki, gledé nadaljnjih vojnih korakov pa čakati na predloge generala Baldisseru.

Rim 4. Ministerski svet je sklenil pozvati v dejansko službo vojake letnika 1872. Iz tega sklepa, da odpošljejo še 30 000 mož v Afriko.

Rim 4. Utrdba Adigrat v kateri je nakopičeno na milijone vrednosti streljiva in živeža, je v rokah Šoancev.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.11—7.12 Pšenica za spomlad 1896 6.80 — do 6.81. Oves za spomlad 6.01—6.03 — Rž za spomlad 6.43—6.44 Koruza za oktober — — maj-juni 1896 4.28—4.27 Pšenica nova od 78 kil. f. 6.90—5.05 od 79 kil. f. 7.—7.10. od 80 kil. f. 7.05—7.15 od 81 kil. f. 7.10—7.20. od 82 kil. for. — — — Jedmen 5.40—7.20 proso 5.95—6.35. Pšenica: Obilne ponudbe, povpraševanje omejeno Pro daja 20.000 mt st. omešeno po stalnih cenah Vreme: lepo. Praga. Neratimirani sladkor f. 16. — — —, za maj 12.95. Oktobar-december 14.45. Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst sé caro in vred odpošiljatev precej f. 34. — — — Concasse 34.50 — — — Četvrti 86 — — — V glavah (sodihi) 36.50 Havre. Kava Santos good average za februar 79.50, za juni 78.75. Hamburg. Santos good average za mare 66.25 za maj 65.75 za september 62.50.

Dunajska borza 4. marca 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.15	101.15
„ „ v srebru	101.15	101.10
Avstrijska renta v zlatu	122.95	122.60
„ „ v kronah	101.55	101.76
Kreditne akcije	378.75	378.—
London 10 Lst.	120.75	120.70
Napoleoni	9.57 1/2	9.57 1/2
20 mark	11.79	11.89
100 italj. lir	42.50	42.55

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) Južna železnica (Postaja južne železnice.)
Od dné 1. decembra 1895.
ODHOD:
7.50 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
2.10 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.— „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko—Gorico in Korminom.
8.10 „ mešani vlak do Mürrzuschlaga.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.40 „ brzovlak iz Kormina.
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.38 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.51 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine;—z Dunaja zveza z Reko.

b) Državna železnica.

(Postaja pri sv. Andreju)
Od dné 15. septembra 1895.
ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 „ v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj.
Lokalna vlaka ob praznikih:
2.20 popol. v Divačo
4.19 „ v Boršt.
DOHOD:
8.05 predp. iz Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelja, Ljubljano, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Ljubljane, Divače.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 „ iz Divače.

Stanovanje

sestoječe iz dvorane, 2 sob, kuhinje, je od-dati v prvem nadstropju hiše št. 29 na Greti. V hiši je vodovod. Pojasnila daje naše u-pravništvo.

NOVO RASTLINJE ZA KRMO!

Lathyrus silvestris Wagneri (Wagnerjev plošnjati gozdni grab).

Zelo oplemenjem, prost vseh škodljivih grenkih snovi!

Vsepa tudi na najpustejših vrstih tal, celo na pesku, gručti, itd. itd.

Največa redilna vrednost je 25—30% proteina (detelja ima le 13.5%.)

Vetrajn — upira se vsaki suši.

Brošura zastoj

Polygonum sachalinense (Sachalinov koren).

Vsepa povsodi vetrajno, tudi na vlažnih, ilovitih, in močvirnih tleh.

Visoka realna vrednost. Ima v sobi 18.97% proteina.

„Internationale Saatstelle“, Landwirtschaftliche Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Kirchheim u. Teck, Württemberg.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

vla Caserma šte. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti veliki vojašnici),

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

KOLESA (bicykle)

Zastopstvo koles „**Raleigh**“ iz tovarne „**Raleigh Cycle Co. Ltd.** Nottingham Angleško“ in koles „**Adler**“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „**Raleigh**“ in „**Adler**“ so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.

Kolna pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejema se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in kitalnih strojev.

V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in pri-prave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!

Nič več kašlja!

Balzamski petoralški prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, dobiva se v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

Poštne pošiljave izvršujejo neutegoma.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhom, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326 346.98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248.22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465.07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti pre-minjanju kurzov, bilanca (A)	333.822.42
Rezerva zavarovanja proti pre-minjanju kurzov, bilanca (B)	243.331.83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164.86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).